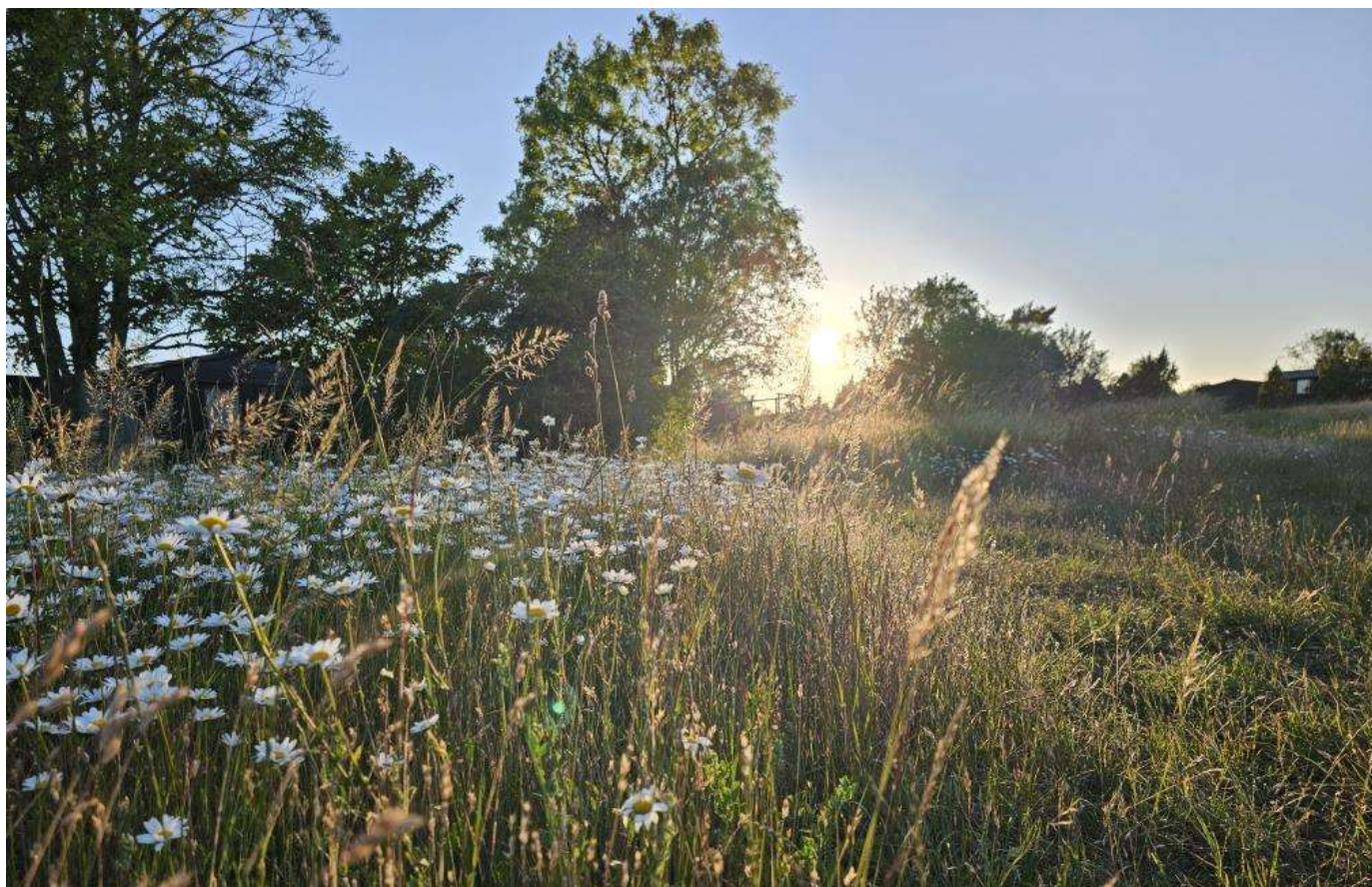

Medlemsblad

2026

Inklusive kallelse till årsmötet 5 mars

Innehållsförteckning

2. Några ord från styrelsen
3. Årsmöte 5 mars – kallelse
3. Valberedningen söker...
3. Kontakter
4. Skogsgruppen
6. Våtmarker
8. Permakultur
10. Ängsgruppen
11. Utflykter och aktiviteter

Några ord från styrelsen!

Under 2025 har styrelsen haft flera framgångar. Bland annat har flera avverkningar av värdefulla gammelskogar stoppats och vi har fått stöd för att återställa den fina ängen vid Lustehagen på Ornö. Restaureringen av den kommer att pågå både 2026 och 2027. Vi har bl a också bidragit till ett utökat intresse för naturlig odling.

Här kommer medlemsbladet för 2026 där vi erbjuder många aktiviteter. Här finns också flera intressanta artiklar där våra arbetsgrupper beskriver vad de jobbar med. Vi hoppas att det kan locka dig till att komma med för att lära och bidra till vårt viktiga arbete. Vi bjuder in de politiska partierna till en öppen utfrågning där DU kan få en tydligare bild vad partierna vill med Haninges fina natur.

Vi vill gärna nå dig med e-postutskick med information om nya och ändrade aktiviteter samt påminnelser om vad som är på gång. Vi skickar då medlemsbladet digitalt och spar in på papper, dvs skog.

Vi finns på Facebook där du gärna kan gilla och följa vår sida.

Se vad som händer på vår hemsida: <https://haninge.naturskyddsforeningen.se/>

Hoppas vi ses på någon aktivitet under året!

Årsmöte 5 mars – kallelse

Medlemmar i Naturskyddsföreningen i Haninge inbjuds/kallas till årsmöte. Mötet kommer att äga rum den 5 mars kl. 19:00 i Tingshuset i Västerhaninge.

Efter årsmötet bjuder vi på kaffe med dopp. Därefter kommer Robert Cederlund från insamlingsstiftelsen Initiativ Utö att berätta om deras arbete med att återställa våtmarker och lekplatser för fiskar.

Välkommen!

Valberedningen söker...

Dig som vill engagera dig i natur- och miljöfrågor eller hjälpa till med praktiska eller administrativa uppgifter. Välkommen att kontakta någon i valberedningen.

Kontakter

Styrelsen: ***haninge@naturskyddsforeningen.se***

Susanne Andersson

Per Flodby

Klas Magnusson

Beatrice Sandliden

Thorbjörn Schwebs

Mats Tapper

Marlene Larsson Schell, avgår 2026

Valberedning: Ulf Zetterstedt, zetterstedtulf@gmail.com

Mia Bergbacken, mia.bergbacken@gmail.com

Skogsgruppen

Skogsgruppen är en arbetsgrupp som inventerar skyddsvärda gammelskogar i kommunen och försöker få dem skyddade. Under förra året anordnade vi åtta inventeringar och två inventeringskurser. Vi var också delaktiga i en utställning om skog på Ornö museum och vi skrev FSC-klagomål, reservatsförslag till Länsstyrelsen, tillsynsbegäranden till Skogsstyrelsen, och överklaganden till Mark- och miljödomstolen i olika avverkningsärenden. Under 2026 kommer vi att ha en inventeringskurs i Vendelsö den 24 maj. De flesta inventeringarna planeras bara några veckor i förväg, men en svampinventering är redan planerad den 6 september i Högstaskogen och den finns med i det här programbladet. Alla som vill bidra till arbetet med att skydda kommunens gammelskogar är välkomna att vara med i skogsgruppen. Du behöver inte bo i kommunen eller ens vara medlem i föreningen. Skicka e-post till klasmagnus@gmail.com om du vill få information om inventeringar och andra aktiviteter. På inventeringarna finns det alltid möjlighet att lära sig av erfarna inventerare, så du behöver inte ha några förkunskaper för att delta.

Skydda din skog och få 125 % ersättning

Sverige har inom FN och EU åtagit sig att skydda 30 % av alla naturtyper. När det gäller skog så har vi idag bara skyddat 9 % och nedanför gränsen för fjällnära skog är siffran bara 4 %. Det finns alltså ett väldigt stort behov av att skydda mer skog och just nu avverkas de sista skyddsvärda skogarna i snabb takt. I Haninge finns dock fortfarande mycket oskyddad skyddsvärd skog kvar.

Därför vill vi gärna komma i kontakt med markägare som vill skydda gammal skog med höga naturvärden mot ersättning. Vi kan hjälpa till med att inventera skogen och att dokumentera artförekomster och skyddsvärda miljöer. Om vi bedömer att området är skyddsvärt så kan vi sedan hjälpa till med att skriva en ansökan till Länsstyrelsen om att få området skyddat. Det här kan man som markägare göra helt själv, men om vi har inventerat området innan så kan det sannolikt vara lättare att få området skyddat och gå vidare.

Områden kan antingen skyddas permanent som naturreservat eller biotopskydds-områden, eller under en begränsad tid genom naturvårdsavtal på upp till 50 år. När områden skyddas permanent så behåller markägaren i allmänhet ägandet med jakträtt, fiskerätt och liknande. Du får då en ersättning som motsvarar 125 % av värdeminskningen på fastigheten som reservatsföreskrifterna medför. Du får alltså full ersättning för att inte bedriva skogsbruk och ytterligare en fjärdedel utöver det. I ett naturvårdsavtal ersätts du istället för uteblivna inkomster.

För att du ska kunna få din mark skyddad behöver du normalt ha minst 3 hektar sammanhängande gammal skyddsvärd skog. För att se om skogen är skyddsvärd så kan du gå in på skogsmonitor.se. Där visas områden med höga naturvärden, troliga naturvärden och potentiell äldre skog eller kontinuitetsskog. Om skogen tillhör någon av dessa kategorier så är området sannolikt skyddsvärt. På skogsmonitor.se kan du också titta på historiska flygbilder för att se om det finns spår av skogsbruk. Du kan även titta på olika strukturer i skogen. Om det finns äldre träd, blandade trädslag, blandade trädåldrar, gott om död ved i olika nedbrytningsstadier och odikade våtmarker så talar det för att området är skyddsvärt.

Skicka gärna e-post till haninge@naturskyddsforeningen.se om du är intresserad av att få hjälp med att skydda din skog och få ersättning för det.

Våtmarksgruppen

Inom "Våtmarksgruppen" engagerar vi oss för att stötta och värna befintliga våtmarker samt att hjälpa till med att initiera återvätningsprojekt.

Det finns många fördelar med våtmarker. Genom att återväta utdikade torvmarker minskas utsläppen av koldioxid, det vill säga den gas som bidrar till växthus-effekten. Våtmarker är därtill bland de mest artrika miljöerna. Där finns fåglar, groddjur, trollsländor, salamanders och där har olika sorters insekter sin livsmiljö. Ytterligare fördelar är att en våtmark kan bidra till att reglera vattenflöden vid såväl översvämningar som torka och även fungera som vattenbarriärer för att motverka skogsbränder. De kan bli likt lokala temperaturreglerare genom att den fuktiga miljön hjälper till att kyla ned omgivningen.

Våtmarker utgör därtill reningsverk som förbättrar vattenkvaliteten eftersom vattnet stannar kvar längre tid i en våtmark. De våtmarker som mer direkt mynnar ut i sjöar och hav ger möjligheter för fiskar att vandra upp i dem och därigenom kan de hitta lämpliga och trygga reproduktionsområden. Våtmarkerna som finns på Utö i Haninge och som drivs av Initiativ Utö fungerar på ett sådant sätt. Det ursprungliga syftet med dessa våtmarker var att testa hur väl en våtmark kunde sänka halten av näringsrikt vatten som rinner ut i Östersjön samt om våtmarken

även kunde fungera som en skyddad zon för rovfiskens lek och uppväxt. Idag har Initiativ Utö en omfattande verksamhet med tre landbaserade våtmarker och en vattenbaserad våtmark. Deras våtmarker tar upp näringsämnen och fångar växthusgaser. Här bedrivs förädling av växtresurser och även en så kallad "gäddfabrik". Våtmarkerna utgör numera trygga reproduktionsområden för såväl gädda som abborre som på egen hand vandrar upp i våtmarken. Vid Initiativ Utö bedrivs forskning i samarbete med KTH i Stockholm.

Vi i Naturskyddsföreningen Haninge kommer till våren få en guidad visning av Södra fladens våtmark som är en av Initiativ Utös äldsta och största våtmarker. Denna våtmark färdigställdes i mars 2015. I april samma år kom fåglarna samt att de första gäddorna och abborrarna planterades in vilket även gjordes året därpå. 2017 hade naturens processer tagit över och fisken vandrade upp på egen hand. Om du vill följa med på denna visning finns mer praktisk information längre fram i Medlemsbladet hur du kan anmäla dig.

Vill du fördjupa dig mera i Initiativ Utös verksamhet följ länken nedan.

<https://initiativuto.se/om-initiativ-uto/>

Lokalt nätverk för Permakultur i Haninge

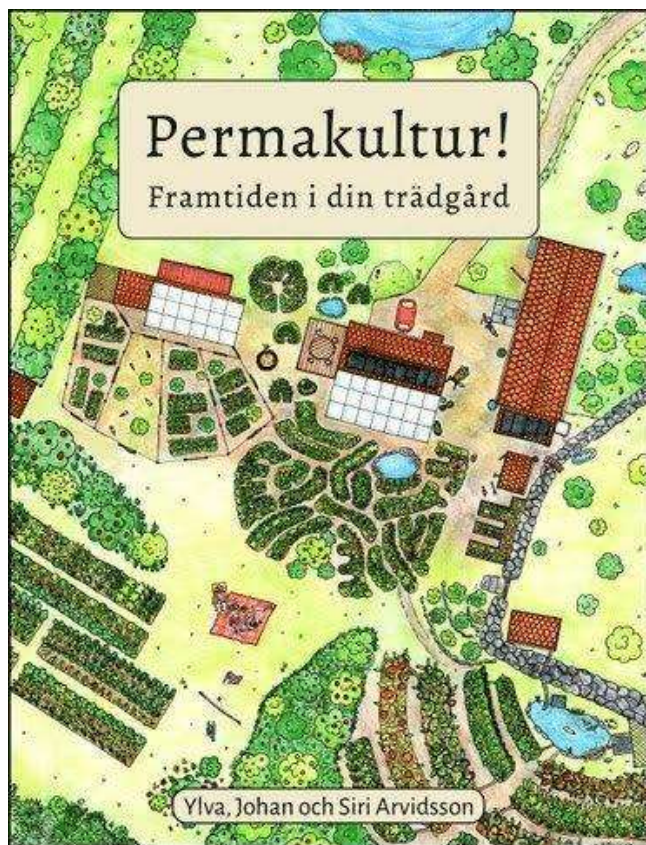
Naturskyddsföreningen i Haninge har startat ett nätverk där vi samlas kring Permakultur. Det finns möjlighet att ansluta sig för den som vill vara med!

Nätverket vänder sig till alla intresserade – både ni som redan har odlat länge och har mycket erfarenhet att dela med er av och ni som är helt nya men nyfikna på permakultur.

Permakultur är en filosofi och ett sätt att odla som hämtar inspiration från hur naturens ekosystem fungerar. Syftet är att skapa bärkraftiga och hållbara processer. Biologisk mångfald, uthålliga kretslopp, regnvattens-insamling, jordförbättring genom att främja mikrolivet i jorden och samverkan mellan perenna växter med skogens växtsätt som förebild är centrala delar i skapandet av en permakulturinspirerad plats. Den platsen kan vara liten som en balkong eller stor som en trädgård på landet. Grundtankarna går att använda oavsett storlek!

Nätverkets första aktivitet har varit en studiecirkel i permakultur som hållits i samarbete med ABF Södertörn under hösten 2025. Träffarna har letts av Pernilla Hulth, certifierad permakulturdesigner. Varje deltagare har haft ett eget projekt som presenterades vid det sista tillfället. Under våren kommer studiecirkeln fortsätta med ett mer konkret upplägg där vi besöker varandras platser och hjälps åt med det som behövs för att genomföra projekten. Sammanlagt deltog under hösten 14 personer.

Andra aktiviteter som vi tänker oss att nätverket skulle kunna driva framöver är till exempel att köpa in fröer och plantor gemensamt, bjuda in intressanta föreläsare, åka på studiebesök eller bygga ett permakulturbibliotek. Vi som engagerar oss formar verksamheten tillsammans!

Är du intresserad av att vara med? - Skicka e-post till oss så får du info om aktuella aktiviteter! Kontaktperson: Susanne Andersson - susanne.m.andersson1@outlook.com

Saker vi berört under höstens studiecirkel, Permakultur i praktiken:

- Att det initialt kan vara bra att göra en mera ingående studie av platsen för odling. Hur rör sig solen, var är det fuktigt eller torrt samt vilka växter och djur finns redan.
- Att försöka sträva efter att uppnå flera växtskikt; höga träd som ger skugga och vindskydd, fruktträd och bärbuskar i mellanskiktet, örter och marktäckare längst ner samt rotfrukter och dessutom klätterväxter för att utnyttja vertikala ytor.
- Att odla många olika växter tillsammans, vissa växter förbättrar jorden (t.ex. kvävefixerande baljväxter) medan andra kan locka pollinatörer eller håller skadedjur borta.
- Att kompostering och återvinning är centralt.
- Att vatten är en nödvändighet och att på olika sätt spara på regnvatten.
- Att välkomna nyttodjur som höns, fåglar och pollinerande insekter.

Ängsgruppen

Vår ängsgrupp har under året ansökt om pengar från Leader Stockholmsbygd och Statens Jordbruksverk (SJV) för att restaurera Lustehagen, en igenväxande beteshage på Ornö. Glädjande nog har vi nu fått JA från SJV! En stor del av pengarna kommer från EU:s landsbygdsfond, men även från svenska staten, region Stockholm och kommunerna.

Restaureringsprojektet kommer att pågå under 2026 och 2027 och arbetet kommer att utföras av både en lokal entreprenör från Ornö och av ideellt arbetande från Naturskyddsföreningen

och boende på Ornö. Lustehagen har tidigare haft en mycket rik, kalkgynnad flora, men som nu bara fläckvis finns kvar. Erfarenheter från andra restaureringsprojekt av ängar och hagar visar dock att floran kan genomgå en häpnadsväckande återhämtning om den bara får rätt förutsättningar. Det ska vi ordna!

Här i medlemsbladet finns bara en aktivitet i Lustehagen inlagd, nämligen fagning 25 april. Men vi kommer att lägga ut en rad ytterligare aktiviteter under året via e-post, Facebook och hemsidan, inte minst ett slåttergille i augusti (datum meddelas senare). Alla intresserade medlemmar kan delta i restaureringen genom att till exempel röja sly och elda upp det. Under våren och sommaren kommer vi också att inventera floran för att följa dess utveckling. Alla som vill bidra till praktisk naturvård som ger resultat är varmt välkomna!

Under 2026 kommer vi också fortsätta att tillsammans med Haninge Hembygdsgille sköta Tingshusängen i Västerhaninge. Det blir fagning 19 april och slåtter i augusti (datum meddelas senare). Mer finns att läsa om detta längre fram här i Medlemsbladet. Välkomna!

Per Flodby leder Ängsgruppen. Vill du veta mer och kanske vill komma med i gruppens arbete i Haninge, kan du kontakta Per: pflodby@hotmail.com eller 076-138 0723.

Vi kan också rekommendera dig som är intresserad av ängar att gå med i Ängsnätverket. Det är ett nationellt nätverk inom Naturskyddsföreningen för alla som vill veta mer om ängar, deras skötsel och hur man kan gynna och bevara den stora biologiska mångfald som finns på ängar. Den här länken tar dig till Ängsgruppen för att gå med: <https://www.naturskyddsforeningen.se/engagera-dig/ga-med-i-ett-natverk/angsnatverket/>

Utflykter, aktiviteter och föredrag

Fågelskådning för fågelintresserade

Vi följer förekomster av fåglar i vår närhet. Tillsammans lär vi oss att känna igen de olika fåglarna som tillfälligt eller mer permanent vistas där vi är. Det varvas med annan fågelkunskap. Datum enligt nedan så att du kan stämma av med din kalender. Vilka platser och tider meddelas senare.

14/2 Övervintrare

22/3 Torö, öppen för alla medlemmar. Se separat notis.

26/4 Långflyttarna har börjat anlända.

9/5 Flera av våra älskade vårfåglar har anlänt

17/5 Nu har de flesta kommit åter.

Ta med kikare och tubkikare om du har samt fika vid varje tillfälle.

Frågor ställs till matsvaliante@gmail.com

Kostnad 200 kr. Anmäl genom inbetalning till bg 415-8796 senast 5/2. Ange namn och telefonnummer på anmälan.

Vinterkvist

sönd 15 februari

Vi träffas utanför Naturrum i Tyresta by kl. 11:00

Därifrån gör vi en lättare vandring och tittar på vinterträden. Vi försöker artbestämma träd och buskar i vinterskrud, genom att titta på växtsätt, grensättning, knoppar och barkstruktur. Vi har en trevlig dag i Tyresta och avslutar med fika – medhavd eller köpt på caféet.

Frågor:

Lotta Falge 070-887 23 37

Fågelsträck på Torö

sönd 22 mars

Vi samåker ner till vackra Torö, söder om Nynäshamn, där vi förhoppningsvis får skåda många sträckande fåglar såsom, ejder, knipa, alfågel och kanske sällsyntheter som alförrädare eller praktejder. Havsörn får vi se säkert se svepa in också. Torö upplevs ofta som många grader kallare än hemma, så klä dig varmt och tag med matsäck och varm dryck! Tag också med kikare och

tubkikare, om du har.

Anmälan till Mats Tapper, matsvaliante@gmail.com eller sms 072-4415132. Vi ordnar med samåkning, så meddela gärna om du har bil eller behöver skjuts.

Avfärd från Haninge blir kl. 07:00. Samlingsplats meddelas efter anmälan.

Visning av Södra fladens våtmark på Utö

lörd 11 april

Följ med på en guidad visning av Södra fladens våtmark som är en av Initiativ Utös äldsta och största våtmark. Denna våtmark färdigställdes i mars 2015. I april samma år kom fåglarna samt att de första gäddorna och abborrarna lyftes in vilket även gjordes året därpå. Två år senare hade naturens processer tagit över och fisken vandrade upp på egen hand. Södra Fladen är idag en väl etablerad våtmark som bidrar till stärkandet av biologiska mångfalden och som gör klimatnytta.

Vid visningen kommer vi få lära oss mera om varför och hur våtmarken anlades samt på vilka sätt som en väl etablerad våtmark sköts. Här finns idag ett rikt fågelliv. Har vi tur kommer vi även få se vandrande gädda och abborre.

Ta med matsäck. Kläder efter väder. Vid framkomst till Utö håller stiftelsen med cyklar.

Kostnad: Båtresa med Waxholmsbolaget. Valfritt bidrag till Initiativ Utö.

Initiativ Utö är en icke vinstdrivande insamlingsstiftelse som gärna tar emot bidrag från privatpersoner och organisationer.

Anmälan via e-post till Susanne Andersson, susanne.m.andersson1@outlook.com

Den vassrika Lövsjön är en sänkt sjö som efter sänkningarna i slutet av 1800-talet och de följande decennierna utvecklades till en våtmark med höga naturvärden. Det är en viktig rastlokal för änder och vadarfåglar under vår och höst. Trana och sångsvan finns bland häckfåglarna. Vi får också höra historien om Stora Lundby och den gamla scoutgården Pettersberg, som hållit lägerskolor för innerstadens ungdomar i över 100 år. Turen leds av Erik Klefbom och Björn Möllersten.

Tid: klockan 13

Samlingsplats meddelas i samband med anmälan till erik.klefbom@gmail.com

Fagning av Tingshusängen

sönd 19 april

Nu när vi nyss passerat april månads mitt, har ängsmarken torkat upp lite, men växtligheten har inte kommit igång riktigt än. Då är rätta tiden för fagning av ängen, det vill säga att räfsa bort nedfallna kvistar, dött gräs och fjolårslöv för att ge de blommande växterna ljus och värme. Detta är ett samarbete och samarrangemang med Haninge Hembygdsgille. Som tack för arbetsinsatserna bjuds det på fika och varm korv inne i Tingshuset. Men ni som bara vill komma och titta på hur fagning går till och vill höra lite mer om ängsskötsel är också lika välkomna!

För ytterligare information, kontakta Per Flodby: pflodby@hotmail.com eller 076-138 0723.

Tid och lokal kl. 13-16, Tingshusets tomt (baksidan) i Västerhaninge.

Fagning i Lustehagen på Ornö

lörd 25 april

Nu när restaureringen av botaniskt intressanta Lustehagen har kommit i gång, finns mycket som vi från den ideella naturvården kan hjälpa till med. Vid fagningen kommer vi bland annat att räfsa och samla ihop kvistar, grenar och visset gräs och elda upp det. Om förutsättningarna (väder, vind och deltagare) finns kommer vi eventuellt bränna vissa ytor för att bli av med allt det vissna gräs som ansamlats under alla år som Lustehagen inte har betats av betesdjur.

Vi åker med färjan från Dalarö kl. 09:00 och samlas vid hagen 09:45. Vi ordnar med samåkning i bil från fastlandet, säg till vid anmälan om du vill ha eller kan ge skjuts. Återfärden planeras med färjan från Ornö kl. 16:30.

Anmälan till Per Flodby; pflodby@hotmail.com eller 076-1380723

Rhododendron i Bergianska trädgården

tisd 19 maj

Samling vid
informationstavlan vid
Bergianskas ingång kl. 19:00
Vi går genom parken upp till
italienska terrassen och
hoppas att
rhododendronen är i full
blom. Här finns en stor
samling olika sorters
Rhododendron och Azaleor, så
vi kan få en vacker upplevelse.
Efter eller under vandringen
intar vi medhavd fika.

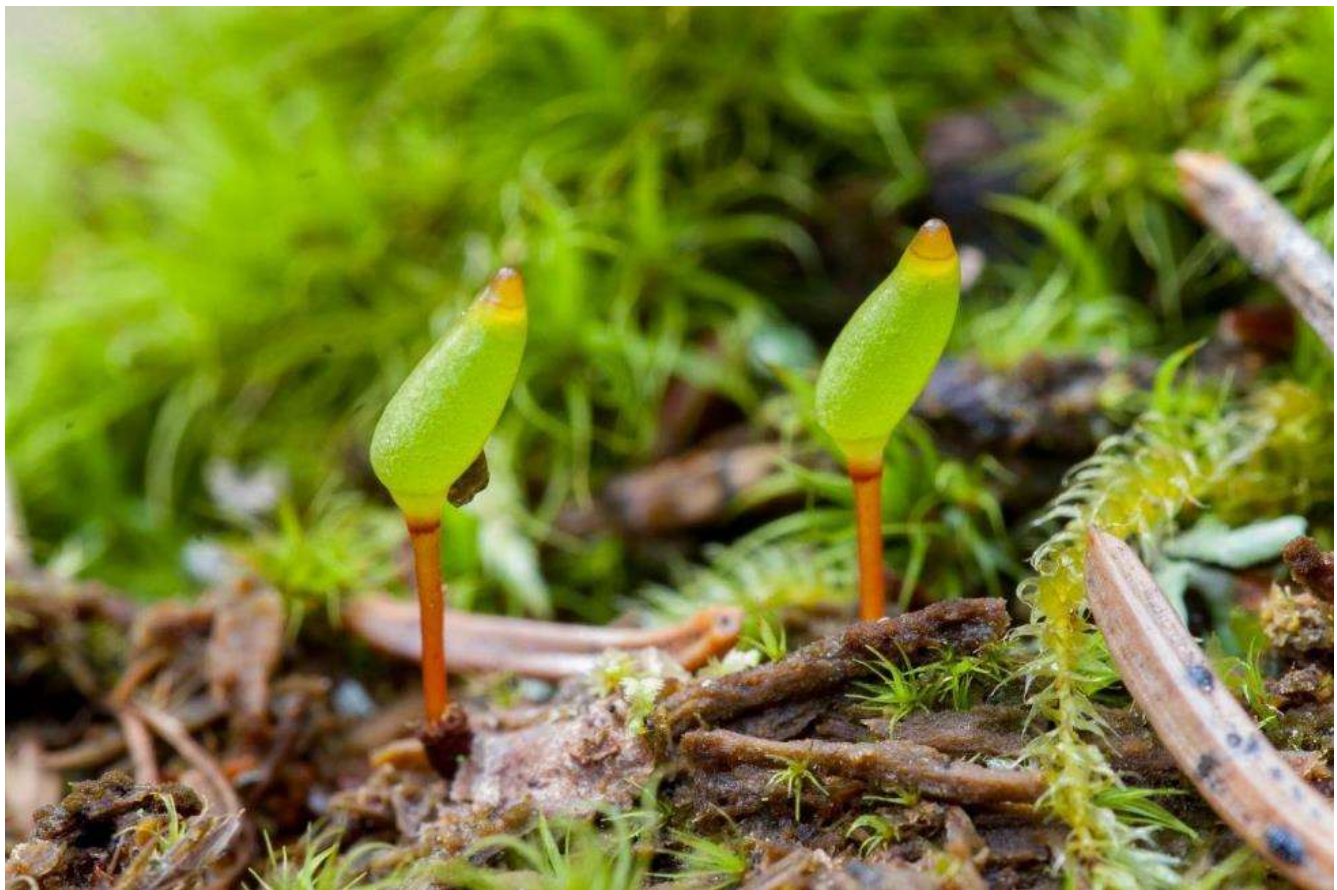

Frågor till Lotta Falge
070-887 23 37

Kurs i inventering av skyddsvärd skog

sönd 24 maj

För att uppmärksamma den biologiska mångfaldens dag anordnar skogsgruppen en kurs i inventering av skyddsvärd skog i Vendelsö. Den biologiska mångfaldens dag är den 22 maj, men kursen hålls den 24 maj eftersom den 22 maj är en vardag. Kursen hålls i ett skyddsvärd skogsområde som föreningen hoppas ska kunna bli naturreservat i framtiden. På kursen får du lära dig om död ved, gamla träd, trädkontinuitet och andra saker som kännetecknar en skyddsvärd gammelskog. Du får också lära dig om rödlistade arter som riskerar att försvinna från landet och signalarter som kan användas för att identifiera skyddsvärda skogar. Du behöver inte ha några förkunskaper och du behöver inte vara medlem i föreningen. Vi träffas vid Ramsdalens busshållplats vid 10:00 och håller på till 16:00. Den som kommer med bil kan parkera på Ramsdalsvägen och gatorna intill. Ta med lunch. Anmäl dig till Klas Magnusson på klasmagnus@gmail.com eller tel 073-037 20 55.

Grön sköldmossa är en signalart som dessutom är fridlyst på EU-nivå. Arten kommer att visas på kursen.

Naturnatten

fred 5 juni

Naturnatten inträffar på natten mellan världsmiljödagen den 5 juni och nationaldagen den 6 juni. Haningekretsen kommer att uppmärksamma Naturnatten genom att titta på nattfjärilar vid en äng intill Ramsjöns badplats. Där kommer vi att sätta upp en UV-lampa inuti en tyggarderob, som lockar till sig nattfjärilar och andra nattaktiva insekter.

I Sverige finns cirka 2700 fjärilsarter, men det är bara cirka 120 av dem som är dagfjärilar. Resten är nattfjärilar. Trots att det finns en enorm artrikedom bland nattfjärilarna och att de utför ett viktigt pollineringsarbete så är de ganska okända för de flesta. Första gången man är med och lyser med UV-lampa är det som att upptäcka en ny värld. Om du vill gynna nattfjärilar så kan du släcka all utomhusbelysning när du går och lägger dig eller använda en timer. Du kan också sluta klippa en del av gräsmattan med gräsklippare och istället slå den med lie eller trimmer när sommaren är slut.

Vi träffas vid Ramsjöns badplats 21:00 och håller på så länge vi tycker att det är kul. Du behöver inte ha några förkunskaper och du behöver inte vara medlem i föreningen. Anmäl dig till Klas Magnusson på klasmagnus@gmail.com eller 073 - 037 20 55. Vi bjuder på fika.

Snövit hasselmätare

Inför valet. Haninges natur – vad vill partierna?

Naturskyddsföreningen ordnar partipolitisk utfrågning onsdag 26 augusti klockan 19.00 (med reservation för ändringar). Här får vi höra vad våra förtroendevalda tycker och tänker om naturen i Haninge och vad de planerar för den kommande mandatperioden.

Vad vill de göra för att skydda skogen på Ornö och hjälpa tjädrarna i Djupdalen?

Vilka satsningar görs på friluftsliv och fågelliv?

Hur fungerar strandskyddet längs kust och sjö, och hur vill man värna om gamla träd och grönområden i den allt tätare bebyggelsen?

Ta chansen och ställ frågor till dina förtroendevalda. Ingen föranmälan krävs.

Moderator: Erik Klefbom från Vetenskapsjournalisterna.

Tid och plats meddelas senare via mejl och hemsidan!

Haningedagen

lörd 5 september

Föreningen kommer att ha ett bord på Haningedagen. Det kommer att finnas möjlighet att prata med personer som sitter i styrelsen och som är med i arbetsgrupperna. Vi kommer att ha en svamputställning och en stereolupp som barn och vuxna får titta i på olika intressanta arter.

Svampinventering

sönd 6 september

Den 6 september är det både naturreservatens dag och svampens dag. För att uppmärksamma detta kommer skogsgruppen att inventera rödlistade svampar i Högstaskogen söder om Svartbäcken. Området har mycket höga naturvärden och Naturskyddsföreningen hoppas att området ska bli naturreservat i framtiden. Kommunen äger delar av marken och enligt kommunens naturvårdsplan är målsättningen att området ska bli naturreservat. Området består av fuktiga granskogar och torrare hållmarkstallskogar. I området har en lång rad sällsynta svampar hittats. På hållmarkerna finns bland annat lakritsmusseron, rotfingersvamp och tallgråticka. Delar av granskogen är kalkpåverkad och där finns sällsynta arter som raggtaggsvamp, koppartaggsvamp och grangråticka. Du behöver inte ha några förkunskaper och du behöver inte vara medlem i föreningen. Vi samlas vid busshållplatsen Svartbäcken klockan 10:00 och är tillbaka där 16:00. Ta med lunch. Anmäl dig till Klas Magnusson på klasmagnus@gmail.com eller 073 - 037 20 55.

Kandelabersvamp är en av rödlistad svamp som har hittats i Högstaskogen. Arten växer på liggande döda aspar.

Kurs i inventering av skyddsvärd skog i Tyresta sönd 4 okt

Skogsgruppen anordnar en kurs i inventering av skyddsvärd skog tillsammans med Naturum i Tyresta. Kursen inleds med ett föredrag 13:00-14:00. Därefter går vi Urskogsstigen tillsammans och tittar på det som vi pratat om på föredraget. Du kommer att få en introduktion till rödlistade arter som riskerar att försvinna från Sverige, signalarter som indikerar att en skog är gammal och skyddsvärd, och olika egenskaper som gör skogar skyddsvärda. Vi kommer bland annat att prata om betydelsen av gamla träd och död ved. Föredraget hålls i Naturum och vandringen påbörjas och avslutas där. Vandringen kommer att hålla på till ungefär 16:30. Den exakta sluttiden kommer att anpassas till busstider som ännu inte har publicerats. Du behöver inte ha några förkunskaper och du behöver inte vara medlem i föreningen. Anmäl dig till Klas Magnusson på klasmagnus@gmail.com eller telefon 073 - 037 20 55.

Gränsticka är en sällsynt vedsvamp som du kommer att få se på kursen

Mossornas dag

sönd 18 oktober

Mossornas dag kommer att anordnas av Botaniska sällskapet i Stockholm och Mossornas vänner vid Naturum i Tyresta by den 18 oktober. Det kommer att finnas ett bord utanför Naturum där man kan titta på olika mossarter med lupp och stereolupp. Det kommer också att genomföras moss-vandringar i naturreservatet.

Klas Magnusson från Naturskyddsföreningen i Haninge kommer att vara med och guida. Bilder på mossor som visades på vandringarna på mossornas dag i Tyresta 2024 finns på <https://tinyurl.com/mossor-tyresta-2024>. Det krävs ingen anmälan, du behöver inte ha några förkunskaper och du behöver inte vara medlem i någon förening.

Spärrvitmossa är en av arterna som kommer att visas på mossvandringen.

Lilla Skogssjön och Svartkällsskogen

lörd 24 oktober

Vi besöker det innersta av Södertörn, Svartkällsskogens naturreservat, som omger Uringeån där den rinner ut ur Lilla Skogssjön. Naturreservatet utgörs till stor del av orörd barrskog och lövsumpskog rik på död ved. Längs Uringeåns meandrande lopp växer klibbal och björk. Här finns järpe och andra arter som hör sumpskogen till. Vi får också höra historien om Pålalm och den över 600 år gamla Uringe gård. Turen leds av Erik Klefbom och Björn Möllersten.

Tid: klockan 12

Samlingsplats meddelas i samband med anmälan till erik.klefbom@gmail.com

Myskväll

torsd 19 november

Denna afton i november tänder vi en mysig brasa och umgås i Tingshuset. Ni som vill, får gärna berätta om egna upplevelser från Sveriges vackra natur.

Naturskyddsföreningen bjuder på kaffe/te, smörgås och annat gott.

Anmälan till beatriceotussan@hotmail.com senast måndag 16 november

Tid och lokal: Kl. 19:00 i Tingshuset i Västerhaninge.

